

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 11-17-1 #НСИ-СОГ

Дата 29.04.2013

✓ ДО
ПРОФ. ДИМИТЪР ТОКУШЕВ -
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

по
конституционно дело № 3/2013 г.
по описа на Конституционния съд
на Република България

от

БИСЕР ПЕТКОВ – УПРАВИТЕЛ
НА НАЦИОНАЛНИЯ
ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

По искане на четиридесет и девет народни представители от 41-вото Народно събрание до Конституционния съд на Република България за обявяване на противоконституционност на разпоредбите на § 44, т. 3 и т. 5 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 94 от 2012 г.), с които се изменя разпоредбата на чл. 169, ал. 4 от ДОПК и се отменя разпоредбата на чл. 179, ал. 1 от ДОПК, е образувано конституционно дело № 3/2013 г.

В изпълнение на определение от 09.04.2013 г. по конст. д. № 3/2013г., Националният осигурителен институт в качеството си на заинтересована страна, изразява следното становище:

Конституцията на Република България в чл. 51, ал. 1 и чл. 52, ал. 1 прогласява правата на гражданите на обществено осигуряване и съответно на здравно осигуряване.

Основните принципи на държавното обществено осигуряване, въведени в чл. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), са солидарност на осигурените лица, задължителност и равнопоставеност на осигурените лица, както и социален диалог при управлението на осигурителната система и фондова организация на осигурителните средства.

Кодексът гарантира осигурителните права на осигурените лица, независимо от изпълнението на задължението на техните осигурители за внасяне на осигурителни вноски, като обвързва ползването на осигурителни права с наличието на подадени данни по чл. 5, ал.

4, т.1 от КСО. Видно от разпоредбата на чл. 40, ал.6 от КСО отпускането и изчисляването на паричните обезщетения и помощи от ДОО се извършва въз основа на данните, които осигурителите, осигурителните каси, самоосигуряващите се лица и работодателите периодично представят в НАП за осигурителния доход и дължимите осигурителните вноски, дните в осигуряване и облагаемия доход по Закона за данъците върху доходите на физическите лица - поотделно за всяко лице, подлежащо на осигуряване, както и данните, декларирани в подадените документи за изплащане на паричните обезщетения и помощи.

Зачитането на осигурителния стаж и доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, също се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО. С данни от информационната система на НОИ се установява и осигурителният доход за времето, през което е получавано обезщетение от държавното обществено осигуряване, изплащано от териториалното поделение на НОИ.

Друг защитен механизъм за правата на осигурените лица е въведеното с разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от КСО участие на държавата в осигуряването, чрез трансфер във фонд „Пенсии” в размерите и по реда, определени в чл. 21, т. 5 от кодекса.

Същевременно с § 50 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г., е предвидено, че неизпълнението на приходите по бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2013 г., както и превишението над предвидените разходи за пенсии, помощи и обезщетения, изплащани от бюджета на Държавното обществено осигуряване, се финансира за сметка на централния бюджет по ред, определен от Министерския съвет. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2013 г. като приходи в консолидирания бюджет на ДОО се включват и получените допълнителни субсидии от централния/републиканския бюджет за покриване на недостига от средства.

Финансирането на държавното обществено осигуряване от държавния бюджет може да бъде гарантирано при наличието на система за стабилност на самия държавен бюджет. Основните приходи в държавния бюджет, видно от чл. 1, ал. 1 на Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г., са приходите от данъци. В тази връзка, едно от основните конституционни задължения на гражданите на Република България, въведено с чл. 60, ал. 1 от Конституцията е задължението им да плащат данъци и такси, установени със закон, а направените промени в ДОПК дават по-големи възможности за събирането им.

Предвид гореизложеното, считаме че, изменението на чл. 169, ал. 4 и отмяната на чл. 179, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), извършени със ЗИД на ЗДДС (обн., ДВ, бр. 94 от 2012 г.) не нарушават конституционните права на гражданите на обществено и здравно осигуряване, регламентирани в чл. 51, ал. 1 и чл. 52, ал. 1 от Конституцията на Република България и следователно не са в противоречие с основния закон.

УПРАВИТЕЛ:

БИСЕР ЦЕТКОВ

